

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Λυσίου, Ὑπὲρ Μαντιθέου, § 18-19

(18) *Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. Καίτοι χρή τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε.*

(19) *Ὡστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγόνασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθα ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.*

Παρατηρήσεις:

A. Να αναφέρετε τα επιχειρήματα του Μαντιθέου στις ενότητες 18-19 και να τα αξιολογήσετε.

Μονάδες 10

B1. Ποια είναι τα κριτήρια τα οποία λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση του πολίτη; Να σχολιάσετε την αναφορά στην εξωτερική του εμφάνιση.

Μονάδες 10

B2. «Ὡστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· ...ὕμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.» Να εντοπίσετε τις αντιθέσεις στο παραπάνω απόσπασμα και να τις αναλύσετε. Ποια άποψη διατυπώνει ο Μαντίθεος για την εξωτερική εμφάνιση ως κριτήριο αξιολόγησης του πολίτη;

Μονάδες 10

B3. Αφού διαβάσετε το παρακάτω κείμενο να το συγκρίνετε με το κείμενο του Λυσία ως προς την προτεραιότητα που δίνεται στην ανδρεία σαν κίνητρο για τις πράξεις των ανθρώπων στην αρχαία Αθήνα.

Νομίζω πως ο θάνατός τους και φανέρωσε και απαθανάτισε την ανδρεία τους. Αν σε άλλα φανερωθεί κανείς κάπως κατώτερος, όμως πεθαίνοντας για την πατρίδα αποκτά το δικαίωμα να κρίνεται μόνο για την παλικαριά του. Όλοι μαζί, στην κοινή τους προσπάθεια, ωφέλησαν περισσότερο απ' ό,τι ίσως έβλαψε ο καθένας χωριστά στην ατομική του ζωή. Από τους γενναίους αυτούς κανείς, αν ήταν πλούσιος, δεν εδείλιασε για να σωθεί και να εξακολουθήσει να χαίρεται τον πλούτο του, κανείς, αν ήταν φτωχός, δεν προσπάθησε ν' αποφύγει την συμφορά για να έχει την ελπίδα μιας καλύτερης ζωής. Λογαριάζοντας πως ανώτερο απ' όλα είναι να τιμωρήσουν τον εχθρό και πως απ' όλους τους κινδύνους αυτός τον οποίο αντίκριζαν ήταν ο ενδοξότερος, τον αντιμετώπισαν για να εκδικηθούν τους πολεμίους. Μη ξέροντας αν θα επιτύχουν, βασίστηκαν στην ελπίδα, στην μάχη, όμως, απάνω δεν στηρίχθηκαν παρά στον εαυτό τους, για να πολεμήσουν. Προτίμησαν ν' αντισταθούν και να πεθάνουν παρά να δειλιάσουν και να ζήσουν κι απόφυγαν έτσι την ντροπή της καταλαλιάς, θυσιάζοντας την ζωή τους για το έργο που είχαν αναλάβει. Η στιγμή που τους βρήκε το χτύπημα της μοίρας δεν ήταν γι' αυτούς στιγμή φόβου, αλλά δόξας.

Θουκυδίδης, Ιστορίαι, Β 42.2-4

Μονάδες 10

B4. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:

1. Ο επιφανέστερος ρήτορας των πανηγυρικών λόγων ήταν ο Ισοκράτης.
2. Για ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής του αθηναϊκού κράτους αποφάσιζε η Ηλιαία.
3. Τα ιστορικά παραδείγματα ανήκουν στις άτεχνες πίστεις.
4. Τα ενθυμήματα ήταν βραχυλογικοί συλλογισμοί.
5. Στην Εκκλησία του Δήμου μπορούσε να λάβει μέρος οποιοσδήποτε άνδρας Αθηναίος πολίτης, αν είχε κλείσει το τριακοστό έτος την ηλικίας του.

Μονάδες 10

B5. Να γράψετε δύο ομόρριζα στα νέα ελληνικά για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις. (Τα ομόρριζα μπορεί να είναι απλά ή σύνθετα): άπελείφθην, ποιούμενος, κινδυνεύειν, γεγόνασιν, βλάβπει.

Μονάδες 10

